

1 Eylül 2016

GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- **23506**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-2430)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 11.03.2016 tarihli ve 43452547-120.07-24082 sayılı yazısı.

Balıkesir Milletvekili Sayın Ahmet AKIN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/2430 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-2430 Önerge Cevabı (2 sayfa)

Sorular 1, 2, 3, 4, 5:

Ülkemizde tüketilen doğalgazın ithal fiyatının ham petrol fiyatlarıyla ilişkili olduğu ve her üç ayda bir belirlenmiş bir formüle dayalı olarak güncellendiği bilinmektedir. Dünyada ham petrolün varil fiyatı 120 dolar seviyesinden 30 doların bile altına düşerken ülkemizde hem akaryakıt hem de doğalgaz fiyatları düşmemektedir. Hatta bu dönem içerisinde fiyatlarda bir miktar artışların olduğunu da görmekteyiz. Bakanlığınızın 2016 yılı bütçesinin TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda 09.02.2016 tarihinde yapılan görüşmelerinde doğal gaz ithalat fiyatlarıyla ilgili olarak “ 2009 yılında 1000 m3 doğalgazı 500 küsur ortalama ile alırken bu miktar 200-300 seviyesine geriledi” açıklamasını yaptınız. Ayrıca İran doğalgazı ile ilgili olarak tahkimde alınan karar gereğince bir indirimin olacağı da ortaya çıktı ve bu nedenle bir indirim yapılacağı da tarafınızdan kamuoyuna açıklandı.

Bu konuyla ilgili olarak;

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı olarak sizin de açıkladığınız gibi doğalgaz ithal fiyatlarının bu oranda düşmesine rağmen bu fiyat düşüşlerinin halkımızın faturalarına yansıtılmamasının, hatta aynı dönem içerisinde fiyat artışları olmasının nedeni nedir?

Halkımızın tükettiği doğalgazda indirim yapılması için çalışma yapıldığı açıklamanıza rağmen bugüne kadar bir indirimin yapılmayışının nedeni nedir? İndirim için doğalgaz tüketiminin çok yüksek olduğu kış mevsiminin geçmesi mi beklenmektedir?

Doğalgaz fiyatlarında yapmayı planladığınız indirim oranı nedir? Halkımızın beklentisini karşılayacak oranda bir indirim yapılacak mıdır?

BOTAŞ'ın çok yüksek finansal açıklarının olduğu, doğalgaz fiyatlarının tüm dünyada düşmesine rağmen ülkemizde bir indirim gidilmemesinin nedeninin bu açıkların yüksek fiyatla halkımıza doğalgaz satılması yoluyla kapatılmak istendiği iddiaları doğru mudur?

İstatistiklere göre elektrik üretimimizin yarıya yakın kısmının doğalgazdan olduğu bilinmektedir. Doğalgazda yapılacak bir indirimin elektrik fiyatlarına da indirim olarak yansıtılması konusunda bir çalışmanız var mıdır? Varsa elektrik fiyatlarında yapmayı planladığınız indirim oranı nedir?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5:

Doğal gaz ithal bir enerji kaynağı olup, yapılan uluslararası anlaşmalar çerçevesinde temin edilmektedir. Doğal gaz toptan satış fiyatını oluşturan unsurlardan biri olan güncel alım fiyatları, uluslararası ham petrol ve petrol ürünü fiyatlarına endeksli formüllerle belirlenmekte ve güncel alım fiyatları geçmiş 6-9 aylık ham petrol ve petrol ürünleri fiyat ortalamasına göre hesaplanmaktadır. Bu kapsamda cari dönem petrol fiyatlarında yaşanan söz konusu düşüşler 6-9 ay sonrasındaki alım fiyatlarına yansımaktadır.

Bununla birlikte; doğal gaz alım maliyetlerimizi etkileyen ABD dolar kurundaki değişimler de doğal gaz toptan satış fiyatlarımızın belirlenmesinde doğrudan etken unsurlardan biridir. Ham petrol fiyatının 124 \$ seviyesinde olduğu Mart 2012 tarihinden Mart 2016 tarihine kadar ABD dolar kurunda yaklaşık %70'lik bir maliyet artışı gerçekleşmiştir.

Doğal gaz alım maliyetlerini etkileyen tek faktörün ham petrol fiyatları olmaması ve ABD dolar kurunun da alım maliyetlerimizi doğrudan etkileyen önemli bir faktör olması nedeni ile soru önergesinde bahsedildiği şekilde uluslararası piyasada cari dönemde oluşan ham petrol fiyatlarındaki düşüşün yukarıda açıklanan nedenler ile eş zamanlı olarak ve aynı oranda doğal

**BALIKESİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET AKIN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/2430)**

gaz toptan satış fiyatlarına indirim olarak yansımaları mümkün olamamaktadır.

Doğal gazın yurt dışından ABD doları cinsinden ithal edilip yurtiçi piyasada Türk Lirası cinsinden toptan satışının yapıldığı göz önünde bulundurulduğunda; özellikle 2011-2014 döneminde doğal gaz alım fiyatları ile ABD dolar kurunda yaşanan artışlar nedeni ile oluşan ilave maliyetin bir kısmı doğal gaz toptan satış fiyatlarına yansıtılmak zorunda kalmıştır.

Bununla birlikte tüm şehirlerde doğal gazın kullanılmasına yönelik yürütülen projeler ile ulusal arz/sistem güvenliği için gerekli iletim-depolama-altyapı yatırımları doğal olarak ilave finansal kaynak ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Dolayısı ile bir yandan geçmiş dönemlerdeki petrol fiyatı ve kur artışından kaynaklı ilave maliyetler diğer yandan yukarıda bahsedilen yatırımlar için gerekli finansman ihtiyacı, BOTAŞ'ın mali yapısını ve fiyatlandırma politikasını da etkilemektedir. Bu anlamda BOTAŞ; pazarın durumunu, ülkenin ekonomik şartlarını, piyasa fiyat istikrarını, EPDK'nın tarife ile ilgili kararlarını, alım-işletme giderlerindeki maliyet değişimlerini ve yatırım ihtiyacını de dikkate alarak doğal gaz toptan satış fiyatlarını mümkün olan en makul seviyede belirleyerek doğal gazı tüketicilere sunmaktadır. Nitekim geçmiş yıllara ilişkin fiyat istatistikleri incelendiğinde, BOTAŞ'ın doğal gaz toptan satış fiyatlarında indirime gittiği dönemlerin de olduğu görülecektir.